T075 BL V (124) 1435 Một Trăm Lẻ Bảy Pháp Chúng Học tt-Thập Tụng Luật

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

LUAÄT THAÄP TUÏNG

QUYEÅN 20

VI-MOÄT TRAÊM LEÛ BAÛY PHAÙP CHUÙNG HOÏC (Tieáp Theo): Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù vua Ba-tö-naëc laäp phaùp nhö sau: “Neáu Phaät ôû Kyø hoaøn, ta seõ haèng ngaøy ñeán vieáng thaêm”; cho neân khi nghe Phaät ôû Kyø hoaøn, vua lieàn baûo ngöôøi ñaùnh xe chuaån bò xa giaù, ngöôøi ñaùnh xe vaâng lònh lo chuaån bò xa giaù roài ñeán baïch vua töï bieát thôøi, vua lieàn leân xe ra khoûi thaønh ñeán Kyø hoaøn. Luùc ñoù vua ngoài treân xe, Luïc quaàn noùi phaùp cho vua nghe veà saéc voâ thöôøng, thoï töôûng haønh thöùc ñeàu voâ thöôøng. Coù Tyø kheo thieåu duïc tri tuùc haønh haïnh ñaàu ñaø nghe bieát vieäc naøy taâm khoâng vui lieàn quôû traùch: “Taïi sao goïi laø Tyø kheo ñi boä ôû döôùi laïi noùi phaùp cho ngöôøi ngoài treân xe nghe”, quôû traùch roài ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo: 1. Töø nay ngöôøi khoâng bònh ñi xe, Tyø kheo khoâng neân vì noùi phaùp, caàn neân hoïc. Neáu Tyø kheo noùi phaùp cho ngöôøi khoâng bònh ñi xe nghe thì phaïm Ñoät-kieát-la; neáu noùi phaùp cho ngöôøi bònh nghe thì khoâng phaïm. Luùc ñoù vua ñi phía tröôùc, Luïc quaàn ñi ôû phía sau noùi phaùp cho vua nghe veà saéc voâ thöôøng, thoï töôûng haønh thöùc ñeàu voâ thöôøng. Phaät baûo caùc Tyø kheo: 2. Töø nay ngöôøi khoâng bònh ñi phía tröôùc, Tyø kheo khoâng ñöôïc ñi ôû phía sau vì noùi phaùp, caàn neân hoïc. Neáu Tyø kheo ñi ôû phía sau noùi phaùp cho ngöôøi khoâng bònh ñi phía tröôùc nghe thì phaïm Ñoät-kieát-la; neáu noùi phaùp cho ngöôøi bònh ñi phía tröôùc nghe thì khoâng phaïm. Luùc ñoù vua ñi ñöôøng giöõa, Luïc quaàn Tyø kheo ñi treân leà ñöôøng noùi phaùp cho vua nghe veà saéc voâ thöôøng, thoï töôûng haønh thöùc ñeàu voâ thöôøng. Phaät baûo caùc Tyø kheo: 3. Töø nay ngöôøi khoâng bònh ñi ôû ñöôøng giöõa, Tyø kheo khoâng ñöôïc ñi treân leà ñöôøng noùi phaùp cho nghe, caàn neân hoïc. Neáu Tyø kheo ñi treân leà ñöôøng noùi phaùp cho ngöôøi khoâng bònh ñi ôû ñöôøng giöõa nghe thì

SOÁ 1435 - LUAÄT THAÄP TUÏNG, Quyeån 20 319

phaïm Ñoät-kieát-la; neáu noùi phaùp cho ngöôøi bònh nghe thì khoâng phaïm. Haønh phaùp cuûa vua laø ñi ñaâu, thò veä thöôøng mang theo giöôøng choõng ñeå tuøy duøng, luùc ñoù vua ngoài treân giöôøng, Luïc quaàn ñöùng noùi phaùp cho vua nghe veà saéc voâ thöôøng, thoï töôûng haønh thöùc ñeàu voâ thöôøng. Phaät baûo caùc Tyø kheo: 4. Töø nay ngöôøi khoâng bònh ngoài, Tyø kheo khoâng ñöôïc ñöùng noùi phaùp cho nghe, caàn neân hoïc. Neáu Tyø kheo ñöùng noùi phaùp cho ngöôøi khoâng bònh ngoài nghe thì phaïm Ñoät-kieát-la; neáu noùi phaùp cho ngöôøi bònh nghe thì khoâng phaïm. Vua ñoái vôùi Luïc quaàn Tyø kheo khoâng coù taâm cung kính nhieàu neân ñeå Luïc quaàn ngoài ôû toøa thaáp, mình ngoài treân toøa cao. Luïc quaàn ngoài ôû toøa thaáp noùi phaùp cho vua nghe veà saéc voâ thöôøng, thoï töôûng haønh thöùc

ñeàu voâ thöôøng. Phaät baûo caùc Tyø kheo: 5. Töø nay ngöôøi khoâng bònh ngoài ôû toøa cao, Tyø kheo ngoài ôû toøa thaáp khoâng ñöôïc vì noùi phaùp, caàn neân hoïc. Neáu Tyø kheo ngoài ôû toøa thaáp noùi phaùp cho ngöôøi khoâng bònh ngoài ôû toøa cao nghe thì phaïm Ñoät-kieát- la; neáu noùi phaùp cho ngöôøi bònh nghe thì khoâng phaïm. Thaân vua voán to lôùn neân ngoài laâu lieàn naèm, luùc ñoù Luïc quaàn ngoài noùi phaùp cho vua nghe veà saéc voâ thöôøng … Phaät baûo caùc Tyø kheo: 6. Töø nay ngöôøi khoâng bònh naèm, Tyø kheo ngoài khoâng neân vì noùi phaùp, caàn neân hoïc. Neáu Tyø kheo ngoài noùi phaùp cho ngöôøi khoâng bònh naèm nghe thì phaïm Ñoät-kieát-la; neáu noùi phaùp cho ngöôøi bònh nghe thì khoâng phaïm. Coù luùc vua truøm ñaàu, Luïc quaàn laïi noùi phaùp cho vua nghe veà saéc voâ thöôøng… Phaät baûo caùc Tyø kheo: 7. Töø nay khoâng ñöôïc noùi phaùp cho ngöôøi truøm ñaàu nghe, tröø bònh, caàn neân hoïc. Neáu Tyø kheo noùi phaùp cho ngöôøi khoâng bònh truøm ñaàu nghe thì phaïm Ñoät-kieát-la; neáu noùi phaùp cho ngöôøi bònh nghe thì khoâng phaïm. Coù luùc vua quaán khaên treân ñaàu, Luïc quaàn laïi vì noùi phaùp neân Phaät baûo: 8. Töø nay khoâng ñöôïc noùi phaùp cho ngöôøi quaán khaên treân ñaàu nghe, tröø bònh, caàn neân hoïc. Neáu Tyø kheo noùi phaùp cho ngöôøi khoâng bònh quaán khaên treân ñaàu nghe thì phaïm Ñoät-kieát-la; neáu noùi phaùp cho ngöôøi bònh nghe thì khoâng phaïm. Coù luùc vua ñang choaøng vai ngöôøi khaùc, Luïc quaàn laïi vì noùi phaùp neân Phaät baûo: 9. Töø nay khoâng ñöôïc noùi phaùp cho ngöôøi ñang choaøng vai ngöôøi

khaùc nghe, tröø bònh, caàn neân hoïc. Neáu Tyø kheo noùi phaùp cho ngöôøi ñang choaøng vai ngöôøi khaùc nghe thì phaïm Ñoät-kieát-la; neáu noùi phaùp cho ngöôøi bònh nghe thì khoâng phaïm. Coù luùc vua ñang choáng naïnh, Luïc quaàn laïi vì noùi phaùp neân Phaät baûo: 10. Töø nay khoâng ñöôïc noùi phaùp cho ngöôøi ñang choáng naïnh nghe, tröø bònh, caàn neân hoïc. Neáu Tyø kheo noùi phaùp cho ngöôøi khoâng bònh ñang choáng naïnh nghe thì phaïm Ñoät-kieát-la; neáu noùi phaùp cho ngöôøi bònh nghe thì khoâng phaïm. Coù luùc vua maëc y laät ngöôïc sang hai beân, Luïc quaàn laïi vì noùi phaùp neân Phaät baûo: 11. Töø nay khoâng ñöôïc noù phaùp cho ngöôøi maëc y laät ngöôïc saùng hai beân, tröø bònh, caàn neân hoïc. Neáu Tyø kheo noùi phaùp cho ngöôøi khoâng bònh maëc y laät ngöôïc sang hai beân thì phaïm Ñoät-kieát-la; neáu noùi phaùp cho ngöôøi bònh nghe thì khoâng phaïm. Coù luùc vua maëc y vaét qua moät beân, Luïc quaàn laïi vì noùi phaùp neân Phaät baûo: 12. Töø nay khoâng ñöôïc noùi phaùp cho ngöôøi maëc y vaét qua moät beân, tröø bònh, caàn neân hoïc. Neáu Tyø kheo noùi phaùp cho ngöôøi khoâng bònh maëc y vaét qua moät beân thì phaïm Ñoät-kieát-la; neáu noùi phaùp cho ngöôøi bònh nghe thì khoâng phaïm. Coù luùc vua duøng y phuû qua vai phaûi roài phuû choaøng qua vai traùi, Luïc quaàn laïi vì noùi phaùp neân Phaät baûo: 13. Töø nay khoâng ñöôïc noùi phaùp cho ngöôøi laáy y phuû qua vai phaûi roài phuû choaøng qua vai traùi nghe, tröø bònh, caàn neân hoïc. Neáu Tyø kheo noùi phaùp cho ngöôøi khoâng bònh laáy y phuû qua vai phaûi roài phuû choaøng qua vai traùi nghe thì phaïm Ñoät-kieát-la; neáu noùi phaùp cho ngöôøi bònh nghe thì khoâng phaïm. Coù luùc vua ñang mang giaøy da,

Luïc quaàn laïi vì noùi phaùp neân Phaät baûo: 14. Töø nay khoâng ñöôïc noùi phaùp cho ngöôøi ñang mang giaøy da nghe, tröø bònh, caàn neân hoïc. Neáu Tyø kheo noùi phaùp cho ngöôøi khoâng bònh ñang mang giaøy da nghe thì phaïm Ñoät-kieát-la; neáu noùi phaùp cho ngöôøi bònh nghe thì khoâng phaïm. Coù luùc vua ñang mang guoác, Luïc quaàn laïi vì noùi phaùp neân Phaät baûo: 15. Töø nay khoâng ñöôïc noùi phaùp cho ngöôøi ñang mang guoác nghe, tröø bònh, caàn neân hoïc. Neáu Tyø kheo noùi phaùp cho ngöôøi khoâng bònh ñang

mang guoác nghe thì phaïm Ñoät-kieát-la; neáu noùi phaùp cho nguôøi bònh nghe thì khoâng phaïm. Luùc ñoù Phaät ñang thuyeát phaùp cho traêm ngaøn vaïn chuùng ñang cung kính vaây quanh, caùc quyeán thuoäc cuûa vua Ba-tö-naëc coù ngöôøi ñang caàm tröôïng, coù ngöôøi caàm dao, coù ngöôøi caàm maâu, coù ngöôøi caàm thuaån, coù ngöôøi caàm cung teân, coù ngöôøi caàm loïng..., Luïc quaàn Tyø kheo noùi phaùp rieâng cho töøng ngöôøi nghe. Trong chuùng hoäi naøy coù ngöôøi ñaùng leõ coù theå ñaéc ñaïo, vì chuùng hoäi chia laøm hai nhoùm khieán taâm taùn loaïn neân khoâng theå ñaéc ñaïo. Thöôøng phaùp cuûa Phaät laø neáu ngöôøi nghe khoâng nhaát taâm thì khoâng noùi phaùp cho nghe, Phaät tuøy duyeân thuyeát phaùp cho vua nghe ñöôïc lôïi hæ roài im laëng, vua ñöôïc lôïi hæ roài lieàn ñaûnh leã Phaät höõu nhieãu roài ñi. Khoâng bao laâu sau, Phaät do vieäc naøy nhoùm Tyø kheo taêng roài quôû traùch Luïc quaàn Tyø kheo: "Taïi sao goïi laø Tyø kheo laïi noùi phaùp cho ngöôøi caàm tröôïng... caùc loaïi binh khí", quôû traùch roài baûo caùc Tyø kheo: 16. Khoâng ñöôïc noùi phaùp cho ngöôøi caàm tröôïng nghe, tröø bònh, caàn neân hoïc. Neáu Tyø kheo noùi phaùp cho ngöôøi caàm tröôïng nghe thì phaïm Ñoät-kieát-la; neáu noùi phaùp cho ngöôøi bònh nghe thì khoâng phaïm. 17. Khoâng ñöôïc noùi phaùp cho ngöôøi caàm loïng nghe, tröø bònh, caàn neân hoïc. Neáu Tyø kheo noùi phaùp cho ngöôøi caàm loïng nghe thì phaïm Ñoät- kieát-la; neáu noùi phaùp cho ngöôøi bònh nghe thì khoâng phaïm. 18. Khoâng ñöôïc noùi phaùp cho ngöôøi caàm ñao nghe, tröø bònh, caàn neân hoïc. Neáu Tyø kheo noùi phaùp cho ngöôøi caàm ñao nghe thì phaïm Ñoät- kieát-la; neáu noùi phaùp cho ngöôøi bònh nghe thì khoâng phaïm. 19. Khoâng ñöôïc noùi phaùp cho ngöôøi caàm maâu thuaån, cung teân nghe, tröø bònh, caàn neân hoïc. Neáu Tyø kheo noùi phaùp cho ngöôøi caàm maâu thuaån, cung teân nghe thì phaïm Ñoät-kieát-la; neáu noùi phaùp cho ngöôøi bònh nghe thì khoâng phaïm. Phaät taïi thaønh Vöông xaù, luùc ñoù Luïc quaàn Tyø kheo ñeán noùi vôùi ngöôøi giöõ vöôøn rau: "Haõy cho chuùng toâi rau", hoûi coù tieàn traû khoâng, ñaùp laø xin chöù khoâng coù tieàn traû, ngöôøi giöõ vöôøn rau noùi: "Neáu xin khoâng coù tieàn traû thì chuùng toâi laøm sao sinh soáng ñöôïc", Luïc quaàn lieàn noùi: "Khoâng cho phaûi khoâng?", ñaùp laø khoâng cho. Luïc quaàn vaøo moät luùc khaùc leùn ñaïi tieåu tieän vaø khaïc nhoå treân rau, muøi hoâi thuùi laøm cho rau cheát, ngöôøi giöõ vöôøn rau thaáy vieäc naøy roài lieàn töï hoûi khoâng bieát laø ai ñaõ laøm, Luïc quaàn ñeán hoûi ngöôøi giöõ vöôøn rau: "OÂng coù bieát ai ñaõ laøm dô vöôøn rau vaø laøm cho rau cuûa oâng cheát khoâng?", ñaùp laø khoâng bieát, lieàn noùi: "Chính chuùng toâi ñaõ laøm, vì theo oâng xin rau nhöng oâng khoâng cho neân chuùng toâi

coá yù laøm nhö theá". Luïc quaàn laø ngöôøi maïnh khoûe, coù

322 BOÄ LUAÄT 5

nhieàu söùc löïc laïi khoâng sôï toäi neân ngöôøi giöõ vöôøn rau khoâng theå laøm gì ñöôïc; caùc cö só quôû traùch: "Sa-moân Thích töû töï xöng laø baäc hieàn thieän coù ñöùc maø laïi ñaïi tieåu tieän, khaïc nhoå treân rau coû töôi nhö theá", Phaät nghe roài lieàn baûo caùc Tyø kheo: 20. Töø nay khoâng ñöôïc ñaïi tieåu tieän, khaïc nhoå treân rau coû töôi, tröø bònh, caàn neân hoïc. Neáu Tyø kheo khoâng bònh maø ñaïi tieåu tieän, khaïc nhoå treân rau coû töôi thì phaïm Ñoät-kieát-la; neáu bònh thì khoâng phaïm. Phaät taïi thaønh Vöông xaù, luùc ñoù Luïc quaàn Tyø kheo ñeán noùi vôùi ngöôøi giaët y: "Haõy giaët y giuøm toâi", hoûi coù traû tieàn khoâng, ñaùp laø khoâng, ngöôøi giaët y noùi: "Neáu chæ giaët khoâng, khoâng coù traû tieàn thì chuùng toâi laøm sao sinh soáng", Luïc quaàn lieàn hoûi: "Khoâng chòu giaët phaûi khoâng?", ñaùp laø khoâng. Luïc quaàn lieàn ñeán choã nöôùc saïch ñeå giaët y ñaïi tieåu tieän vaø khaïc nhoå trong ñoù laøm cho dô, nhöõng ngöôøi giaët y laáy nöôùc naøy giaët, nöôùc dô thaám vaøo coù muøi hoâi thuùi vaø bò maát maøu, hoï töï hoûi khoâng bieát laø ai ñaõ laøm vieäc naøy. Vaøo moät luùc khaùc Luïc quaàn ñeán hoûi ngöôøi giaët y: "OÂng coù bieát ai ñaõ laøm dô nöôùc saïch ñeå giaët y naøy khoâng?", ñaùp laø khoâng bieát, lieàn noùi: "Chính chuùng ta ñaõ laøm, vì oâng khoâng chiu giaët y cho chuùng toâi neân chuùng toâi coá yù laøm nhö vaäy". Luïc quaàn Tyø kheo laø ngöôøi maïnh khoûe, coù nhieàu söùc löïc laïi khoâng sôï toäi neân hoï khoâng theå laøm gì ñöôïc, caùc cö só quôû traùch: "Sa-moân Thích töû töï xöng laø baäc hieàn thieän coù ñöùc maø laïi ñaïi tieåu tieän, khaïc nhoå trong nöôùc saïch nhö theá". Coù Tyø kheo thieåu duïc tri tuùc haønh haïnh ñaàu ñaø nghe bieát vieäc naøy taâm khoâng vui lieàn ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm hoïp Tyø kheo taêng roài quôû traùch Luïc quaàn: "Taïi sao goïi laø Tyø kheo laïi ñaïi tieåu tieän, khaïc nhoå trong nöôùc saïch nhö theá", nhöng Phaät chæ quôû traùch chöù chöa keát giôùi. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù trong thaønh coù moät ao lôùn teân laø Tu-ma- na, nhieàu ngöôøi ñeán laáy nöôùc trong ao naøy veà duøng. Khi Luïc quaàn Tyø kheo ñeán trong ao naøy lieàn ñaïi tieåu tieän vaø khaïc nhoå laøm cho ao nöôùc dô, caùc cö só quôû traùch: "Sa-moân Thích töû töï xöng laø baäc hieàn thieän coù ñöùc maø laïi ñaïi tieåu tieän, khaïc nhoå trong ao nöôùc saïch nhö theá". Coù Tyø kheo thieåu duïc tri tuùc haønh haïnh ñaàu ñaø nghe bieát vieäc naøy taâm khoâng vui lieàn ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm hoïp Tyø kheo taêng quôû traùch Luïc quaàn roài baûo caùc Tyø kheo: 21. Töø nay khoâng ñöôïc ñaïi tieåu tieän vaø khaïc nhoå trong nöôùc saïch ñeå duøng, tröø bònh, caàn neân hoïc. Neáu Tyø kheo khoâng bònh maø ñaïi tieåu tieän vaø khaïc nhoå trong nöôùc saïch ñeå duøng thì phaïm Ñoät-kieát-la; neáu bònh thì khoâng phaïm.

SOÁ 14>4 - TÖÙ PHAÀN TYØ KHEO NI YEÁT MA PHAÙP

Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, Luùc ñoù Luïc quaàn Tyø kheo ñöùng ñaïi tieåu tieän, Phaät lieàn baûo caùc Tyø kheo: 22. Töø nay khoâng ñöôïc ñöùng ñaïi tieåu tieän, tröø bònh, caàn neân hoïc. Neáu Tyø kheo khoâng bònh maø ñöùng ñaïi tieåu tieän thì phaïm

Ñoät-kieát-la; neáu bònh thì khoâng phaïm. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù coù cö só thænh Phaät vaø Taêng vaøo ngaøy mai thoï thöïc, Phaät im laëng nhaän lôøi, cö só bieát Phaät ñaõ nhaän lôøi lieàn ñaûnh leã Phaät höõu nhieãu roài ra veà. Veà ñeán nhaø ngay trong ñeâm ñoù lo söûa soaïn ñuû caùc moùn aên ngon, saùng sôùm traûi toøa roài sai söù ñeán baïch Phaät: “Ñaõ ñeán giôø thoï thöïc, xin Phaät töï bieát thôøi”. Do Luïc quaàn Tyø kheo vaø Thaäp thaát quaàn Tyø kheo thöôøng hay caûi nhau neân saùng hoâm ñoù tôùi phieân Thaäp thaát quaàn giöõ Taêng phöôøng, Luïc quaàn Tyø kheo tôùi phieân ñöa thöùc aên ñeán cho Thaäp thaát quaàn lieàn noùi vôùi nhau: “Hoâm nay chuùng ta coá yù laøm cho Thaäp thaát quaàn phaûi ñoaïn thöïc”, moät ngöôøi hoûi laøm nhö theá naøo, ñaùp laø roài seõ bieát. Luïc quaàn ñeán choã Thaäp thaát quaàn laáy baùt ñeå laáy phaàn aên cho Thaäp thaát quaàn, laáy baùt roài theo Phaät vaø Taêng ñeán choã thænh thöïc, aên xong lieàn nhaän phaàn thöùc aên cuûa Thaäp thaát quaàn roài ñi, nhöng laïi khoâng mang thöùc aên ñeán cho Thaäp thaát quaàn maø ñi ñeán caùc choã khaùc, ngöôøi thì ñeán nhaø thaân quen, ngöôøi thì ra khoûi thaønh, ngöôøi thì ngoài döôùi goác caây… Luùc ñoù Thaäp thaát quaàn vì tuoåi treû sung söùc neân mau ñoùi, chôø laâu khoâng thaáy mang thöùc aên ñeán neân noùi vôùi nhau: “Sao mang thöùc aên ñeán chaäm nhö theá”, moät ngöôøi noùi: “Haõy leo leân caây cao ôû tröôùc cöûa Kyø hoaøn, nhìn ra xa xem ngöôøi mang thöùc aên ñeán chöa”, noùi roài moät ngöôøi leo leân caây cao nhìn ra xa xem roài noùi: “Coù moät Tyø kheo ngoài döôùi goác caây, coù ngöôøi ngoài beân gieáng…”. Ñeán luùc quaù ngoï, Luïc quaàn Tyø kheo treân maët ñaày moà hoâi môùi chòu mang thöùc aên veà ñeán ñöa cho Thaäp thaát quaàn, lieàn hoûi: “Côù sao mang côm veà chaäm nhö theá?”, ñaùp: “Chuùng toâi aên xong nhaän laáy phaàn thöùc aên mang veà lieàn”, Thaäp thaát quaàn noùi: “Chuùng toâi thaáy caùc thaày coù ngöôøi ngoài döôùi goác caây, coù ngöôøi ngoài beân gieáng… maø noùi laø aên xong nhaän laáy phaàn thöùc aên mang veà lieàn”, lieàn hoûi laø ai noùi, ñaùp: “Laø toâi leo leân caây cao nhìn thaáy”. Coù Tyø kheo thieåu duïc tri tuùc haønh haïnh ñaàu ñaø nghe bieát vieäc naøy taâm khoâng vui lieàn quôû traùch: “Taïi sao goïi laø Tyø kheo laïi leo leân caây cao nhö theá”, quôû traùch roài baïch Phaät, Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm caùc Tyø kheo baûo raèng: 23. Khoâng ñöôïc leo leân caây cao quaù ñaàu ngöôøi, töø nhaân duyeân gaáp, caàn neân hoïc. Neáu Tyø kheo khoâng coù nhaân duyeân gaáp maø leo leân caây cao quaù ñaàu ngöôøi thì phaïm Ñoät-kieát-la; neáu coù nhaân duyeân gaáp thì khoâng phaïm.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.